

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/138/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112220080
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8112220080.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filákovského v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného v konaní zástupcom TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným : 1. J. T., nar. XX. XX. XXXX, toho času bytom K. J.. XX, R., 2. Q. T., nar. XX. X. XXXX, toho času bytom K. J.. XX, R., 3. F. Y., nar. XX. X. XXXX, J. Q. č.XX, R., za účasti vedľajšieho účastníka - Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká č. 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, o zaplatenie 2 600,35 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 12C 186/2012-125 zo dňa 25. 04. 2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca je povinný uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 101,25 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet JUDr. Ambróza Motyku, advokáta.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Žalovaným v 1. - 3. rade náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 261,53 Eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vzhľadom na vznesenú námietku premlčania vedľajším účastníkom a žalovanou v 3.rade sa zaoberal predovšetkým touto skutočnosťou. Z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 20. 02. 2008 nastala konečná splatnosť predmetnej zmluvy o splátkovom úvere. Nárok na súde bol uplatnený až dňa 02. 07. 2012, teda po zákonnej 3-ročnej premlčacej dobe. Keďže vedľajší účastník aj žalovaná v 3. rade vzniesli námietku premlčania, prihliadol k tejto námietke a nárok žalobcu v celom rozsahu zamietol. Vo vzťahu k predloženej dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku konštatoval, že dohoda nie platne uzavretá. Dohoda o uzavretie splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ. Dlžník, prípadne osoba pristupujúca k záväzku nemajú žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Tento formulár obsahuje jednostranné prejavy uznania záväzku. Vzhľadom na obsah formulárovej dohody mal vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedajú obsahu, čomu zodpovedá aj spôsoby vyplňovania, pričom prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu sú skryté do dohody o splátkach v bode 3, avšak toto by malo byť súčasťou uznania záväzku v článku 2. Takto formulovaná dohoda nemôže byť pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľná a určité. Postup žalobcu bol v rozpore s dobrými mravmi, pretože dlžník podpisom tejto formulárovej dohody zhoršil svoje zmluvné postavenie. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktorému tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné

postavenie. V ďalšom poukázal na to, že predmetné vyhlásenie spôsobuje značnú nerovnováhu právach povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. 10-ročnú premlčaciu dobu zákon priznáva len v osobitných prípadoch, a to najmä vtedy, ak sa má predísť súdnym sporom uznaním dlhu, respektíve je potrebné chrániť riadny výkon súdneho rozhodnutia (§ 110 Občianskeho zákonníka).

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. O náhrade trov konania účastníka sa však rozhoduje len na návrh v zmysle § 151 odseku 1 O.s.p.. Keďže v danej právnej veci žalovaní v 1. až 3. rade trov konania neuplatnili, preto vyslovil, že náhradu trov konania žalovaným nepriznáva.

Čo sa týka trov konania vedľajšiemu účastníkovi, priznal trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vstúpil do konania na ochranu spotrebiteľa, a to z tarifnej hodnoty veci 2 600,35 Eur v zmysle § 10 ods. 2 advokátskej tarify za 1 úkon právnej služby a v zmysle § 10 ods. 1 advokátskej tarify, a to 101,25 Eur, režijný paušál za rok 2012 v sume 7,63 Eur a za rok 2013 v sume 7,81 Eur, a to za úkony príprava a prevzatie zastúpenia, vyjadrenie zo dňa 07. 01. 2013, 20 % DPH. Spolu vo výške 261,53 Eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, v časti ktorej súd žalobný návrh voči žalovanému v 1.rade zamietol a v časti, v ktorej ho súd zaviazal na úhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Uviedol, že dňa 10. 01. 2010 podpísal žalovaný v 1.rade dohodu o uznaní dlhu a jeho splácaní, uznal svoj záväzok voči postupcovi pohľadávky vzniknutý zo zmluvy o splátkovom úvere so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a. s. vo výške 2 129,25 Eur. Tento dlh sa zaviazal splatiť v uvedených splátkach. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje. Zároveň žalovaný v 1.rade potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Poukázal na čl. 3 bod 3.1 dohody, v ktorej je jednoznačné zrozumiteľne a jasne uvedené, že osoby uvedené v bode 1.2 alebo 1.3 vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Záväzok, ktorý žalovaný v 1.rade uznal nebol premlčaný v čase podpisu dohody zo dňa 10. 01. 2010 v celom rozsahu. Dňa 20. 02. 2008 nastala konečná splatnosť úveru, t. j. premlčacia dohoda uplynula 10. 01. 2011, pričom dohoda bola podpísaná 10. 01. 2010. Zastáva názor, že v prípade, ak by súd nemal ukončenie zmluvy za preukázané, mohol nárok žalobcu posudzovať s poukazom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka, keďže zmluvné strany sa dohodli na plnení o splátkach a žalobcovi priznať prinajmenšom splátky, ktoré v čase uznania podpisu premlčané neboli. V danom prípade podpisom dohody však došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu žalovaným v 1.rade, kedy nastali účinky spojené s uznaním práva podľa ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených v s ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. Prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatia plynutia novej 10-ročnej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Poukázal na ustanovenie čl. 3.3.1 dohody, v zmysle ktorej žalovaný potvrdil svoju vedomosť o premlčaní dlhu. To znamená, že nastali účinky ust. § 558 Občianskeho zákonníka, a to, že záväzok uznaný žalovaným, čo do dôvodu a výšky v čase uznania trval. Úprava obsiahnutá v ust. § 558 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Žalovaný v 1.rade existenciu svojho dlhu nijakým spôsobom nenamietal. Sám žiadal o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach. Žalobca umožnil žalovanému splácanie dlžnej sumy a snažil sa predísť súdnemu konaniu. Je logické, že si musel zabezpečiť vymožitelnosť svojej pohľadávky pre prípad neskoršieho neplnenia splátkového kalendára, a to práve uznaním dlhu. Vzhľadom na uvedené je preto absurdné hovoriť o zhoršení postavenia spotrebiteľa uzatvorenej dohody, keď ide o prejav slobodnej vôle žalovaného, ktorý si je vedomý svojho záväzku. Dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce formulácie. Obsah dohody je rozsiahly. Dohodu podpisoval vo svojom bydlisku, teda mal možnosť si v pokoji prečítať a v prípade, ak mal záujem uzatvoriť dohodu s takým obsahom vyslovil s ňou svoj súhlas, resp. odmietnuť ju a nie podpísať. Žalovaný konal dobrovoľne. Má za to, že daným prístupom dochádza k popretiu zásady rovnosti účastníkov a neprimeranej ochrane spotrebiteľa. Konanie žalovaného v 1.rade nemožno považovať za morálne a čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, aby takémuto konaniu bola poskytnutá ochrana. Nemôže teda súhlasiť so zamietnutím návrhu z dôvodu premlčania, nakoľko je zrejmé, že ak by žalovaný v 1.rade v čase uznania dlhu nevedel o jeho premlčaní právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby v

takom prípade nastupuje. Rovnaký názor zastáva aj Najvyšší súd ČR v rozsudkoch 3Cz 6/68, 33Cdo 155/2007. Predmetnou dohodou dochádza k zmene obsahu záväzkov zmluvných strán a žalobca ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Žalovaný v 1.rade po tom, čo sa oboznámil s obsahom dohody svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal. Súd absolútne nezohľadnil predložené dôkazy. Nesúhlasil s názorom súdu, aby v predmetnej dohode medzi veriteľom a dlžníkom bolo možné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku. Z vykonaného dokazovania nie je vôbec zrejmé, ako dospel súd k záveru, že dohoda o splátkach medzi veriteľom a dlžníkom v čase, keď pohľadávka veriteľa nebola premlčaná, je nekalá obchodná praktika. V tejto súvislosti neobstojí argument, že žalovaný ako spotrebiteľ si zhoršil svoje postavenie. Toto tvrdenie súdu sa nezakladá na pravde a na vykonanom dokazovaní. V čase podpisu dohody pohľadávka nebola premlčaná. Žalobca mal možnosť sa v tom čase domáhať zaplatenia pohľadávky na súde, čím by sa pohľadávka žalovaného značne navýšila o trovy konania. Žalovaný sa však rozhodol dohodu podpísať a pohľadávku uhradiť v splátkach. Spôsoby hodnotenia preto predložených dôkazov žalobca považuje za nesprávne, keď súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že žalovaný sa dohodol s veriteľom na splátkach a žalovaný uznal svoj záväzok voči žalobcovi.

Nesúhlasil ani s rozhodnutím súdu o trovách vedľajšieho účastníka. Zastáva názor, že vedľajší účastník musí byť sám spôsobilý vo svojej existencii schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Žalobca má za to, že zmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktoré budú v danej oblasti materiálne a personálne vybavené a odborne kompetentné. Združenie vstupuje do konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného, a to oznámením o vstupe, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov. Z uvedeného je zrejmé, že Združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode a len z označenia účastníkov usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Zastáva názor, že na základe skutočností, že žalovaný je spotrebiteľom bez akýchkoľvek vedomostí o stave konania je nemožné pripraviť sa na zastupovanie v tej - ktorej veci a na podstatu právneho úkonu, t. j. príprava a prevzatie zastúpenia. Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 6Co 141/2012. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konania, pre ktorý vstup nebol žiaden dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy. Na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienky uvedenej v ust. § 142 O. s. p., a to najmä účelnosť vynaložených trov konania. Trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Tiež priznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi sa neporušujú základné práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postavením vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný právny názor vyslovil aj Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03. Má vedomosť, že vedľajší účastník v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov poukazuje na ust. § 137 O. s. p., ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. V tejto súvislosti uviedol, že združenie žalovaného v konaní nezastupuje a z tohto dôvodu nemožno argumentovať vyššie uvedenými ustanoveniami, nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci. Ustanovenia Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sa týkajú všeobecnej ochrany spotrebiteľov. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, žeby sa združenie na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľovi poskytovali priamo právnické osoby. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej rozsahu zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu voči žalovanému v 1.rade v plnom rozsahu a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná, resp. rozsudok zruší a vráti na ďalšie konanie. Uplatnil si voči žalovanému v 1.rade a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania prvostupňového, ako aj odvolacieho konania vo výške spolu 130,87 Eur s DPH.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril vedľajší účastník. Poukázal, že vo svojom podaní zo dňa 07. 01. 2013 vo veci samej namietal neplatnosť dohody z viacerých dôvodov, vzhľadom na chýbajúcu vôľu žalovaného vo vzťahu k uznaniu záväzku, nakoľko jeho vôľa smerovala výlučne k dohode o splátkach. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku predstavuje kombináciu jednostranných a dvojstranných právnych úkonoch. Ak teda chce spotrebiteľ dosiahnuť splátky, musel podpísať aj uznanie záväzku. Napokon žalobca predkladá spotrebiteľovi dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku iba ako splátkový kalendár. Podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní

záväzku si spotrebiteľ zhoršil svoje postavenie v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V konaní žalobcu, ktorý spotrebiteľovi podsúva na podpis tieto zdanlivo výhodné dohody ako splátkový kalendár, kde je nekalý zámer, a preto v súdnych konaniach vedľajší účastník namieta ich plnosť. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, napr. 11Co 37/2012, 12Co 47/2012, 16Co 133/2012, 11Co 40/2012, 5Co 58/2012, 3Co 53/2013, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co 194/2012, rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 18C 171/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co 120/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co 87/2012, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co 5/2013. Uviedol, že v celom rozsahu sa stotožňuje s touto argumentáciou odvolacích súdov, ktorá je vecná a dešifruje nekalú obchodnú praxiu žalobcu pri podpise takýchto dohôd.

Vzhľadom k dôkazom, ktoré v konaní zistil súd prvého stupňa nie je možné v predmetnej právnej veci dohodu v časti uznania dlhu priznať právne účinky.

K trovám vedľajšieho účastníka uviedol, že s argumentáciou žalobcu nesúhlasí. Jeho argumentácia vo vzťahu k postaveniu združenia považuje za nenáležitú, pretože im nemožno upierať právo na právneho zástupcu vzhľadom na predmet ich činnosti. Ak by sa prijal takýto názor, potom by bolo problematické zastupovanie advokátom napr. sudcov, prokurátorov, ministrom spravodlivosti, predsedov vlád, ktorí sú právnikmi, čo by bolo v evidentnom rozpore s platným právom. V tejto súvislosti poukázal aj na judikatúru uverejnenú v časopise Soudní rozhledy 2/2002 uvedenú aj v knihe Štefček, Ficová, Občiansky súdny poriadok, Komentár, I. diel, 2. vydanie Praha: C.H.BECK, 2012, str. 492. Ak žalobca argumentuje, že združenie má trovy advokáta hradit' z vlastných prostriedkov, poukázal vedľajší účastník na reálnu skúsenosť združenia, kde združenie má možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva, pričom po opakovaných žiadostiach v priebehu posledných dvoch rokoch Ministerstvo hospodárstva SR schválilo a poukázalo združeniu finančnú podporu vo výške 4 000 Eur. Takýto finančný príspevok pre objem jej činnosť vykonaným združením na podporu spotrebiteľov nepokrýva ani len poštové výdavky. Preto realita praxe je úplne iná a podpora štátu je skôr v rovine iluzórnej než skutočnej. Nerozumie prečo by neúspešné spory žalobcu mali byť dotované z prostriedkov štátu, prípadne z prostriedkov združenia.

Súd pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka postupuje v súlade s legislatívou Európskej únie a judikatúrou Súdneho dvora EÚ a v súlade s ustálenou súdnu praxou. Poukázal na čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, v zmysle ktorého Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj podpory ich práva na informácie a osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. Podľa čl. 38 Charty základných práv EÚ, politiky únie zabezpečujú vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Podľa čl. 47 Charty základných práv EÚ, každý koho práva a slobody zaručené právom únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná na nezávislom a nestrannom súde zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

O dôvodnosti priznania trov vedľajšiemu účastníkovi svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 O. s. p., ktoré bolo s účinnosťou od 01. 01. 2012 doplnené zákonom č. 332/2001 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. V zmysle tohto ustanovenia trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, vrátane súdneho poplatku, ušlý zárobok, trovy dôkazov, odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a pod.. Ďalej poukázal na ust. § 93 ods. 4 O. s. p. a ust. § 18 O. s. p. a uviedol, že ak teda platí, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník hlavný a má platiť aj rovnosť účastníkov ako jeden zo základných princípov súdneho konania, potom neexistuje rozumný dôvod nepriznať vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia za situácie, ak nárok na náhradu trov vznikne účastníkovi, ktorého vedľajší účastník v konaní podporoval. Účelnosť trov možno vo všeobecnosti odôvodniť z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Ústavný rozmer práva účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na to, že trovy právneho zastúpenia treba považovať v každom prípade za účelne

vynaložené trovy. Každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. Toto ústavné právo možno uplatniť v rámci celej republiky bez ohľadu na to, že voľba miestneho advokáta by bola spojená s menšími trovami než udelenie plnomocenstva právnenému zástupcovi mimo mesta alebo obce, kde účastník konania býva (Ján Mazák, Ľudovít Šoltýs: Trovy konania v civilnom procese, Mimoriadne vydanie Bulletinu slovenskej advokácie 1997, str. 53). S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil. Uplatnil si trovy odvolacieho konania vo výške 130,87 Eur.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, správne prijal vo veci právne závery, na zisteniach, na ktorých sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania a na ktoré v plnom rozsahu poukazuje aj odvolací súd.

Podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uzná, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátiteľnú domnienku. Dlžník sa i tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol alebo že v čase uznania neexistoval. Nemôže sa však brániť námietkou premlčania.

Právne následky viažuce sa na možnosť počítania 10-ročnej premlčacej doby pri právach písomne uznaných, čo do dôvodu i do výšky (§ 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka), sú závislé od toho, či dlžník o premlčaní vedel alebo nie. Uznanie premlčaného práva zakladá právne dôsledky uvedené v ust. § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka len vtedy, ak dlžník o premlčaní vedel. Ak dlžník o premlčaní nevedel, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny (napr. aj preto, že nepoznal ustanovenia o premlčaní), nemá jeho uznanie akékoľvek právne účinky.

Odvolací súd je názoru, že námietky žalobcu vo vzťahu k tomu, že podpisom dohody došlo k uznaniu dlhu žalovaným v 1.rade a nastali právne účinky spojené s uznaním práva, nie sú dôvodné. Rovnako tak nie sú dôvodné ani jeho námietky, že podpisom dohody došlo k uznaniu dlhu, nastali právne účinky spojené s uznaním práva, a to podľa ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu bola zo dňa 10. 01. 2010, v zmysle ktorej žalovaný uznal záväzok voči veriteľovi, zaviazal sa ho splácať v splátkach, pričom celkovo bola uznaná suma 2 129,25 Eur. Žalovaný v 1.rade uviedol, že podpísal dohodu o splátkovom kalendári, pričom dohode porozumel a na otázku súdu, či rozumie pojmu „po predĺžení premlčacej doby“ uviedol, že nerozumie. Žalovaná v 3.rade vzniesla námietku premlčania. Teda bez pochyb vyplynulo, že dohody podpísali bez vedomosti o tom, že uznávajú premlčanú pohľadávku a pritom neboli vôbec známe následky tohto kroku. Ich tvrdeniam zodpovedá aj ďalšia zistená skutočnosť, na ktorú poukazuje aj súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí, že obe dohody boli vopred pripravené žalobcom na predtlačenom formulári, pričom v bode 2 týkajúceho sa uznania záväzku sa žiadna zmenka o premlčaní vôbec nenachádza, hoci z logického hľadiska zmienka o premlčaní a jeho následkoch by mala byť uvedená práve v tomto ustanovení. Vedomosť o premlčaní a jeho následkoch sa uvádza až v bode 3, kde je upravená forma splatenia záväzku. Ani z jednej tejto dohody nie je zrejmé, aby žalovaným boli poskytnuté zreteľné informácie o tom, čo znamená premlčanie dlhu. Ak žalobca nepreukázal, aby takéto informácie žalovaným poskytol, uznanie dlhu o premlčaní, ktorého žalovaný vedomosť nemali, nemohlo vyvolať právne dôsledky predpokladané ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka spočívajúce v začatí plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby. Pre premlčanie tak platila všeobecná 3-ročná premlčacia doba. Z dokazovania bolo ustálené, že 20. 02. 2008 nastala konečná splatnosť predmetnej zmluvy o splátkovom úvere a nárok na súde bol uplatnený 02. 07. 2012, teda po 3-ročnej premlčacej dobe.

V danom prípade všetky tieto skutočnosti bolo potrebné o to viac sledovať a daný vzťah podrobiť súdnej kontrole, keďže išlo o ochranu spotrebiteľa, pretože z dokazovania vyplynulo, že v danej veci išlo o spotrebiteľský vzťah. Preto bolo potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru a rovnako aj rešpektovať ust. § 54 ods. 1 - 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa bolo zistené, že podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku si spotrebiteľ jednoznačne zhoršil svoje zmluvné postavenie v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Je dôvodné súhlasiť aj so súdom prvého stupňa v tom smere, že postup žalobcu v takýchto prípadoch je v rozpore s dobrými mravmi, keďže bez pochyb vyvíja konanie, ktorým spotrebiteľom predkladá na podpis tieto zdanlivo výhodné dohody ako „splátkový kalendár“ a treba súhlasiť aj s tým, že v danom prípade pri uzatváraní takejto dohody dochádza k nekalej obchodnej praktike. Takéto znaky nekalosti boli aj v danom prípade naplnené, pretože umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčujú tomu, že zo strany žalobcu dochádza k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi.

Preto odvolací súd je názoru, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku sa javí zo strany žalobcu ako postup, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a ktorý napĺňa znaky nekalej obchodnej praktiky, z dôvodov ktorých je dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku neplatná.

Keďže v danom prípade žalovaní vzniesli námietku premlčania, súd prvého stupňa správne postupoval, ak po vyhodnotení aj tejto námietky, ktorá bola dôvodná, nárok zamietol.

Podľa ust. § 100 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou žalobcu o nedôvodnosti a neúčelnosti trov vedľajšieho účastníka.

Postavenie vedľajšieho účastníka upravuje Občiansky súdny poriadok v ust. § 93.

Podľa ust. § 93 ods. 4 O. s. p., v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Nedá sa stotožniť s argumentáciou žalobcu o nadbytočnosti a nehospodárnosti právneho zastupovania vedľajšieho účastníka, len preto, lebo vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát.

Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním.

Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa preto v plnej miere vzťahuje aj na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. S prihliadnutím na vyššie uvedené preto odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa i o trovách vedľajšieho účastníka za vecne správne, keďže bolo zistené, že išlo o trovy účelné a preukázané.

So zreteľom na uvedené preto odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 130,87 Eur pozostávajúceho z úkonu, a to vyjadrenie k odvolaniu vo výške 101,25 Eur (§ 13 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), režijného paušálu vo výške 7,81 Eur v zmysle ust. § 16 ods. 3 advokátskej tarify a 20 % DPH vo výške 21,81 Eur. Celkom vo výške 130,87 Eur, ku ktorým zaviazal žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.